

LASTEN JA NUORTEN TULELLA LEIKKIMINEN

Tulella leikkiminen on tulitikkujen raapimista, sytyttimellä tai muulla välineellä sytyttelyä tai polttelua ilman lupaa sekä palavan kynttilän kanssa leikkimistä.

Kuka leikkii?

- Toisella luokka-asteella 17% pojista ja 8% tytöistä ilmoitti leikkineensä tulella.
- Viidennellä luokka-asteella 42% pojista ja 26% tytöistä ilmoitti leikkineensä tulella.
- Kahdeksannella luokka-asteella 37% pojista ja 36% tytöistä ilmoitti leikkineensä tulella.
- Sukupuolierot tasaantuvat kahdeksanteen luokka-asteeseen mennessä.

Missä on sytytelty?

- Ulkona tulta oli sytytelty eniten kalliolla, pihalla ja metsässä.
- Sisällä tulta oli sytytelty eniten omassa huoneessa tai muualla kotona.
- Koulussa sytyteltiin eniten koulun pihalla.
- Kaikkiaan pojat leikkivät tyttöjä enemmän tulella.

Mitä poltettiin?

- Pahvia tai paperia 33%
- Heiniä, ruohoa tai lehtiä 20%
- Risuja ja puita 19%
- Omia tavaroita 12%
- Muuta 15%

Tulentekovälineiden tarve ilman aikuista

- 96% toisluokkalaisista
- 68% viidesluokkalaisista
- 27% kahdeksaluokkalaisista ilmoitti, ettei tarvitse tulta mihinkään ilman aikuista

Lähde:

Tutkija Brita Somerkosken tekemä selvitys lasten ja nuorten tulella leikkimisestä Suomessa (Alustavat tulokset , sisäasiainministeriön tiedote 1.9.2004)



MITEN TULIPALON VOI VÄLTÄÄ?

YLEISTÄ TULIPALOISTA

Suomen kaikkien pelastuslaitoksien tekemistä tehtävistä tulipaloja on noin 18 % (Pelastustoimen vuositilastot 1996 – 2002).

Vuosittain syttyy noin 15 000 tulipaloa. Vuonna 2002 rakennuspaloja oli 3440, liikennevälinepaloja 2698, maastopaloja 5128, joista metsäpaloja 2519 (huom. määrä vaihtelee suuresti kesän kuivuuden mukaan) ja muita tulipaloja noin 4000.

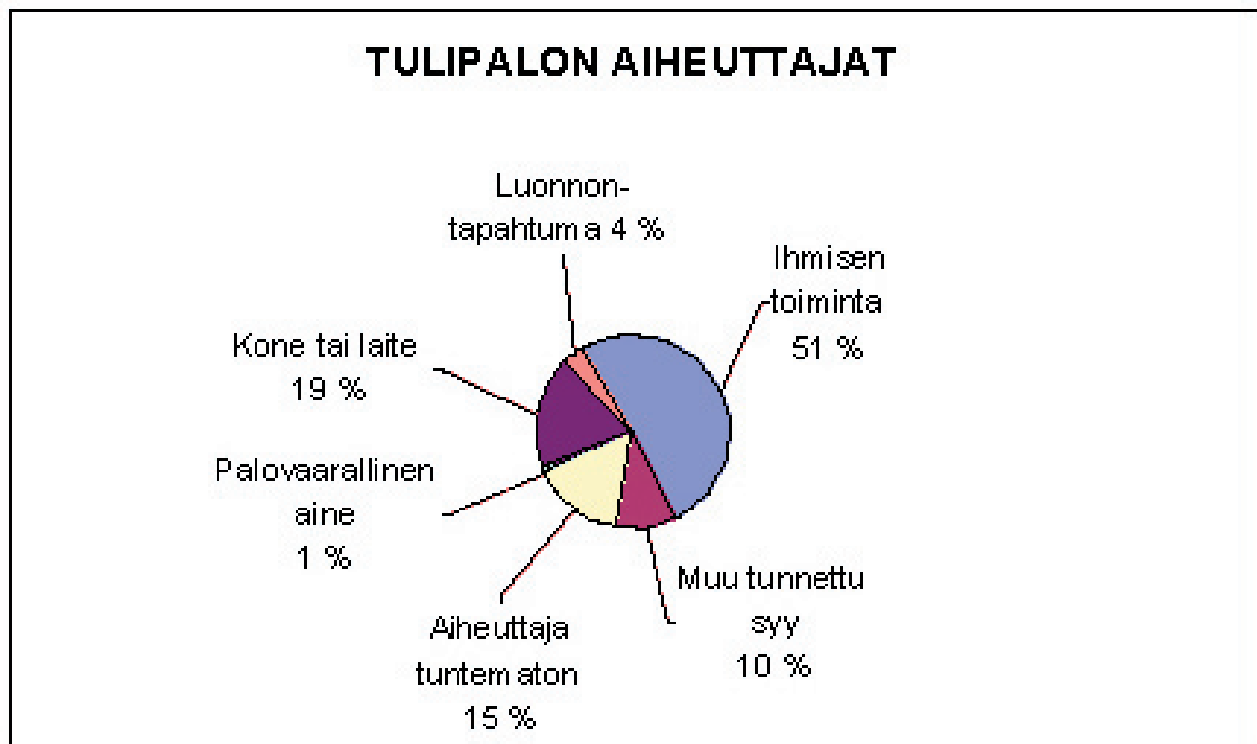
Paloissa tuhoutuneen omaisuuden arvo oli vuonna 2002 n. 200 miljoonaa euroa vuodessa.

Tulipaloissa kuolee vuosittain noin 90 ihmistä.

MIKÄ AIHEUTTAA TULIPALOJA?

Tulipalon pääasiallinen aiheuttaja on ihminen itse. Vuoden 2002 tilastotietojen mukaan ihminen aiheuttaa kaikista tulipaloista runsaat puolet!

Koneen tai laitteen aiheuttamia tulipaloja oli myös varsin runsaasti, noin 20 % kaikista tulipaloista. Luonnon tapahtumien syyttämiä tulipaloja, etenkin salaman aiheuttamia paloja oli 4 % kaikista paloista.



Lähde: Pelastustoimen vuositilastot 1996 - 2002



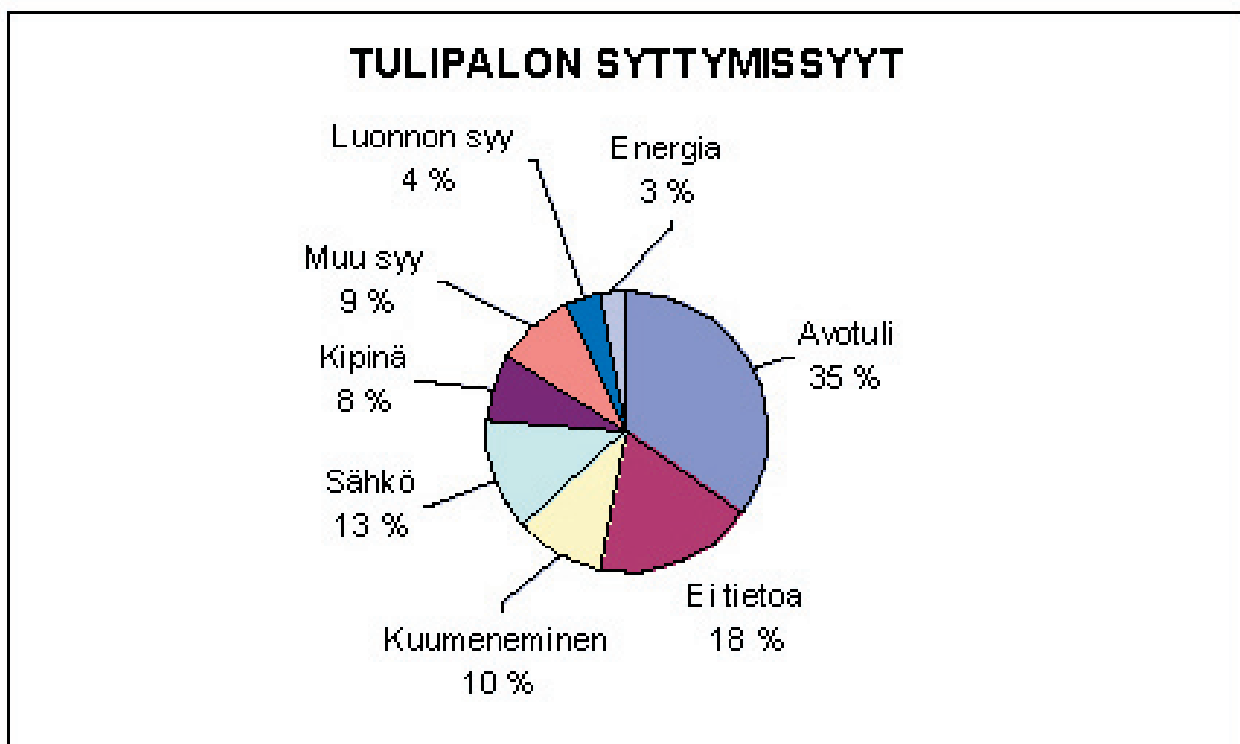
VAHINKO, HUOLIMATTOMUUS VAI TAHALLISUUS?

Tulipaloista ihmisen toiminnan aiheuttamia oli noin 51 %. Ihmisten toiminnan aiheuttamista tulipaloista noin 30 % oli merkitty tahalliseksi ja noin 36 % huolimattomuudesta aiheutuneiksi. Koneen tai laitteen vioista aiheutuneiden tulipalojen osuus oli noin 24 %.

TULIPALON SYTTYMISSYYT

Avotulen erimuotoinen huolimaton käyttö on selvästi suurin tulipalojen syytymissy. Noin kolmasosa kaikista syytymisistä aiheutuu avotulesta. Muita merkittäviä syitä ovat sähkön aiheuttamat tulipalot, jossa aiheutuu kipinöitä, laitteen tai prosessin ylikuumenemista.

Varsin usein jää itse syytymissy myös selvittämättä.



Lähde: Pelastustoimen vuositilastot 1996 - 2002

Yhteenvedona voidaan sanoa, että ihmisen oma välinpitämätön toiminta ja huolimaton tulenkäsittely aiheuttavat suuren osan kaikista tulipaloista maassamme. Seuraavassa on lueteltu muutamia yleisiä vinkkejä turvalliseen ja huolellisempaan tulenkäsittelyyn.



TULIPALON VOI VÄLTÄÄ

1. Olemalla aina huolellinen ja varovainen, kun käsittelee tulta.
2. Älä jätä kynttilää, tuikkuja tai muuta avotulta palamaan ilman valvontaa.
3. Käytä palamattomia kynttilänjalkoja, sillä esimerkiksi puinen kynttilänjalka voi syttyä palamaan!
4. Kun käytät takassa tai muussa tulisijassa tulta, muista käyttää oikein savupeltejä. Savupellin saa sulkea kokonaan vasta kun hiillos on palanut loppuun, näin häkää ei pääse muodostumaan huoneistoosi.
5. Tupakointi voi vaarantaa turvallisuutesi sisätiloissa, joten on suositeltavaa tupakoida ulkona. Tupakointi väsyneenä vuoteessa on hengenvaarallista!
6. Tulitikuilla ja muilla tulentekovälineillä leikkiminen on vaarallista, joten niitä kannattaa säilyttää lasten ulottumattomissa. Muista, että myös lapset ja nuoret joutuvat kantamaan vastuuta tulitikkuleikkien aiheuttamista vahingoista!
7. Ruoan laitossa on muistettava aina sammuttaa liesi ja uuni käytön jälkeen. Kuumalle liedelle tai uuniin jäänyt ruokakattila, paistinpannu tai vuoka voi riittävästi kuumetessaan sytyttää keittiön kaapistot tuleen!
8. Sähkölaitteita ei pidä jättää päälle ilman valvontaa
 - pyykin- ja astianpesukoneet olisi hyvä pitää käynnissä vain silloin, kun käyttäjä on kotona
 - televisio kannattaa sammuttaa pääkytkimestä aina, kun se jää ilman valvontaa eli kotoa poistuttaessa tai yön ajaksi. Sammuta tv aina ensin kaukosäätimestä valmiustilaan ja vasta tämän jälkeen pääkytkimestä sammuksiin.
 - huollata viallisesti toimiva laite heti vian ilmettyä, sillä palovaara piilee juuri viallisissa laitteissa. Älä korjaa sähkölaitteita Tee – Se – Itse – viritelmällä, sillä ne voivat olla hengenvaarallisia! Anna ammattilaisen huoltaa laitteesi.
 - lieden päälle tai sen välittömään läheisyyteen ei pidä jättää palavaa tavaraa
 - lemmikkien omistajien tulee muistaa, että nälkäinen koira tavoittelee helposti yksinään ruoka-astiaa, joka on jätetty lieden päälle tai viereen, ja samalla tassuillaan kynsiessään vahingossa kytkee lieden toimimaan.
 - liesipalot ovat yleisimpiä sähkölaitteiden aiheuttajia ja yleensä syynä on päälle unohtunut tai vahingossa päälle mennyt liesi. Nykyisin on saatavissa turva-ajastimella ja muilla turvalaitteilla varustettuja liesiä, joiden paloturvallisuus on selvästi vanhoja liesimalleja parempi.
9. Ole huolellinen, jos säilytät palovaarallisia aineita kotiympäristössäsi. Suuria määriä esimerkiksi palavia nesteitä ei saa säilyttää asuinhuoneistoissa, autotalleissa eikä kerrostalojen ns. verkkokomeroissa.
10. Mitään tavaraa ei saa säilyttää kerrostalon porrashuoneessa, vaan säilytä esim. lastenvaunut niille varatuille paikoille. Syttyessään palamaan ne aiheuttavat savunmuodostusta portaikkoon ja vaarantavat muiden ihmisten turvallisuuden.
11. Älä kuivata pyykkiä tai muita vaatteita saunan kiukaan läheisyydessä. Vaatekappaleet voivat kuumetessaan syttyä palamaan ja sytyttää tuleen koko saunan.
12. Ole varovainen käyttäessäsi kohdevalaisimia, sillä lamput kuumenevat käytössä ja helposti syttyvä materiaali liian lähellä aiheuttaa tulipalon vaaran.
13. Muista sammuttaa silitysrauta käytön jälkeen.

LOPUKSI

Mieti ja suunnittele ennalta miten toimit, jos tulipalo kaikesta huolimatta syttyy! Pidä sammutusvälineet helposti saatavilla.

